

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 6Co/189/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5616201992
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 07. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Yvetta Dzugasová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2016:5616201992.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Yvetty Dzugasovej, sudcov JUDr. Jany Urbanovej a Mgr. Zuzany Hartelovej, v právnej veci žalobkyne: X. M., nar. X.X.XXXX, bytom X., H. č. XXX, zastúpená spoločnosťou JUDr. Peter Rybár, s.r.o., so sídlom Košice, Kuzmányho č. 29, IČO: 47 234 466, proti žalovanému: POHOTOVOSTĽ, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pribinova č. 25, IČO: 35 807 598, o nariadenie neodkladného opatrenia, v konaní o odvolaní žalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 10C/73/2016-19 zo dňa 15. apríla 2016, takto

rozhodol:

Uznesenie Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 10C/73/2016-19 zo dňa 15. apríla 2016 vo výroku o povinnosti zamestnávateľa žalobkyne zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy a vo výroku o povinnosti žalobkyne podať žalobu v určenej lehote potvrdzuje.

V nenapadnutom výroku ostáva uznesenie okresného súdu nedotknuté.

odôvodnenie:

1. Okresný súd napadnutým uznesením podľa § 76 ods. 1 písm. f/ a § 76 ods. 2 O.s.p. uložil zamestnávateľovi žalobkyne Železnice Slovenskej republiky Bratislava, v skrátenej forme „ŽSR“, so sídlom v Bratislave, Klemensova 8, IČO: 31 364 501 zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy žalobkyne v prospech žalovaného na základe dohody o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov, uzavretej medzi žalobkyňou a žalovaným dňa 15.12.2008 na uspokojenie pohľadávky žalovaného zo zmluvy o úvere č. 7104305 zo dňa 15.12.2008. Vo zvyšnej časti návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol. Zároveň týmto uznesením uložil žalobkyňi povinnosť, aby najneskôr v lehote 30 dní od doručenia tohto uznesenia podala na súde proti žalovanému žalobu o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov, uzavretej medzi žalobkyňou a žalovaným dňa 15.12.2008 na uspokojenie pohľadávky žalovaného zo zmluvy o úvere č. 7104305 zo dňa 15.12.2008.

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalobkyňa a žalovaný uzavreli zmluvu o úvere, na základe ktorej boli žalobkyňi poskytnuté finančné prostriedky. Na zabezpečenie uspokojenia záväzkov z uvedenej zmluvy uzavreli strany dohodu o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov, na základe ktorej vykonáva zamestnávateľ žalobkyne zrážky zo mzdy. Podľa oznámenia zamestnávateľa žalobkyne predstavuje pohľadávka žalovaného, vo vzťahu ku ktorej bude vykonávať zrážky zo mzdy, 1.075,61 Eur, pričom doposiaľ bolo zo mzdy zrazené žalobkyňi 2.480,82 Eur. Nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy videl okresný súd v tom, že realizáciou ďalších zrážok zo mzdy bude zasiahnuté do majetkovej sféry žalobkyne a v prípade určenia neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy a vykonania zrážok vyšších ako je dlh, môže na strane žalovaného vzniknúť bezdôvodné obohatenie. Nariadením predbežného opatrenia sa nevytvorí medzi stranami nenávratný stav, opatrenie spĺňalo kritérium primeranosti a zároveň bolo ním možné uložiť povinnosť inej osobe ako strane - zamestnávateľovi, keďže do jeho práv rozhodnutie nezasahuje. Okresný súd tiež poukázal na exekučné konanie, ktoré prebiehalo na Okresnom súde Liptovský Mikuláš pod sp. zn. 7Er/1090/2010 vo vzťahu k vymoženiu povinnosti vyplývajúcej z úverovej zmluvy č. 7104305 zo dňa 15.12.2008 a ktoré bolo zastavené, z dôvodu, že exekučný titul priznal oprávnenému právom nedovolené plnenie.

3. Proti uzneseniu okresného súdu podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný, ktorý sa domáhal jeho zmeny tak, že návrh na nariadenie predbežného opatrenia bude zamietnutý. Žalobkyňa podľa názoru odvolateľa nepredložila také dôkazy a neosvedčila také skutočnosti, ktoré by opodstatňovali jej hmotnoprávny nárok vo veci samej. Dohoda o zrážkach zo mzdy bola uzavretá platne podľa § 551 Občianskeho zákonníka v nadväznosti na § 34 a nasl. Občianskeho zákonníka. Dohoda o zrážkach zo mzdy je obsiahnutá v samostatnom dokumente, predstavuje osobitnú listinu a žalobkyňa mala možnosť si predmetnú dohodu preštudovať a až následne na to potvrdiť jej prijatie vlastnoručným podpisom. Žalovaný dal do pozornosti fakt, že dohoda predstavuje samostatný dokument, ktorý je len jeden zo zabezpečovacích inštitútov, ktorým si veriteľ zabezpečuje, že jeho pohľadávka bude splnená. Možnosť veriteľa zabezpečiť svoju pohľadávku, ktorá má spotrebiteľský alebo iný charakter, nie je vylúčená. To, že dohoda je samostatný dokument je rovnako v súlade so zákonom č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, v ktorom zákonodarca pripustil možnosť zabezpečenia uspokojenia pohľadávky alebo splnenia záväzku vyplývajúceho zo spotrebiteľskej zmluvy dohodou o zrážkach zo mzdy a iných príjmov, ak táto dohoda je uzatvorená vo forme osobitnej listiny. Žalovaný je toho názoru, že žalobkyňa nepreukázala ani existenciu hrozacej ujmy, neosvedčila, že bez nariadenia predbežného opatrenia by jej mohla vzniknúť značná, závažná a dokonca neodstrániteľná ujma. Nerealizovaním zrážok zo mzdy by bol záväzok žalobkyne voči žalovanému vyšší, ako keby sa pravidelne vykonávali zrážky zo mzdy. Každá platba v prospech zmluvy o úvere sa totiž pripočítava prednostne na istinu, a teda aj dohodnuté úroky sa počítajú stále z nižšej sumy.

4. Žalobkyňa vo vyjadrení k podanému odvolaniu žiadala napadnuté rozhodnutie ako vecne správne potvrdiť. Uviedla, že zrážky zo mzdy smerovali k uspokojeniu pohľadávky veriteľa v časti, v ktorej mu nepatrili, keďže poskytnutý úver treba považovať za bezúročný a bez poplatkov. Predbežné opatrenie bolo nariadené oprávnené, žalobkyňa preukázala nebezpečenstvo bezprostredne hrozacej ujmy, ako aj osvedčila ohrozený nárok. Uznesenie okresného súdu neprejudikuje konečné rozhodnutie vo veci; postup zvolený v tejto veci vychádzal aj z potreby zabezpečenia spotrebiteľských práv žalobkyne. Sporná dohoda o zrážkach zo mzdy nebola individuálne dojednaná, žalobkyňa bola predložená bez možnosti zmeny jej obsahu. Na podporu svojho názoru upriamila pozornosť na rozhodnutie Krajského súdu v Nitre zo dňa 11.2.2015, sp. zn. 25CoPr/5/2014, rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach zo dňa 31.10.2012, sp. zn. 3Co/353/2012 a rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 1.3.2016, sp. zn. 3Co/328/2015, ktoré sa zaoberali otázkou platnosti dohody o zrážkach zo mzdy v spotrebiteľských vzťahoch.

5. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), preskúmal uznesenie okresného súdu v rozsahu vyplývajúcom z ustanovenia § 379 CSP a bez nariadenia pojednávania podľa ustanovenia § 385 ods. 1 CSP a contrario toto rozhodnutie vo výroku o povinnosti zamestnávateľa žalobkyne zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy a v závislom výroku o povinnosti žalobkyne podať žalobu v určenej lehote v zmysle § 387 ods. 1 CSP potvrdil ako vecne správne. V nenapadnutom výroku o zamietnutí návrhu vo zvyšnej časti ostalo uznesenie okresného súdu nedotknuté.

6. Vzhľadom na to, že vec bola predložená krajskému súdu na rozhodnutie za účinnosti nového procesného kódexu (zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, účinný od 1.7.2016), odvolací súd bol povinný pri svojom postupe aplikovať novú úpravu (§ 470 ods. 1 CSP) s tým, že účinky procesných úkonov súdu prvej inštancie ostali zachované (§ 470 ods. 2 CSP). Zároveň v ďalšej časti odôvodnenia krajský súd prispôbil terminológiu novej úpravy, ktorá reguluje neodkladné opatrenia ako ekvivalent pôvodných predbežných opatrení.

7. Krajský súd podrobne preskúmal všetky rozhodujúce otázky, ktoré boli vo veci vznesené a v plnom rozsahu sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie. Okresný súd v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie danej veci, pre rozhodnutie o neodkladnom opatrení, vecne správne rozhodol a svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s ustanovením § 157 ods. 2 v spojení s § 167 ods. 2 O.s.p. (účinné v čase rozhodnutia okresného súdu; aktuálne sú kritériá odôvodnenia uznesenia predmetom úpravy § 236 CSP). Odôvodnenie rozhodnutia okresného súdu je vecne správne, pričom v jednotlivostiach naň poukazuje aj krajský súd. Z uvedených dôvodov sa krajský súd v odvolacom konaní obmedzil iba na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia (§ 387 ods. 2 CSP).

8. Na doplnenie považoval krajský súd za potrebné zdôrazniť, že neodkladné opatrenie je najtypickejší zabezpečovací prostriedok civilného procesu, ktoré sa uplatňuje v činnosti súdu pred začatím konania, ale aj v konaní o veci samej, prípadne po jeho skončení (§ 324 ods. 1 CSP). Ide o provizórnu úpravu pomerov strán konania s cieľom umožniť plynulý priebeh rozhodovania vo veci samej.

9. Dokazovanie v konaní o vydanie neodkladného opatrenia nie je dokazovaním v rozsahu vyžadovanom v základnom konaní. To je pojmovo vylúčené. Toto dokazovanie preto teória práva označuje ako osvedčovanie. Na rozdiel od dokazovania, osvedčovanie znamená, že súd prostredníctvom označených dôkazov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodnutie o návrhu na vydanie neodkladného opatrenia. Pri ich zisťovaní súd neprihliada a ani nemusí prihliadať na všetky procesné formality, ako je to pri riadnom procesnom dokazovaní. Výsledkom takého postupu je to, že osvedčované skutočnosti sa súdu so zreteľom na všetky okolnosti prípadu javia ako nanajvyš pravdepodobné. Aj v tomto konaní sú strany povinné označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení (§ 120 ods. 1 O.s.p., aktuálne podľa § 149 a nasl. CSP), pričom súd je povinný s nimi postupovať v úzkej súčinnosti. Všetky zásady dokazovania platné v civilnom procese sa však nemôžu uplatniť v celej šírke s ohľadom na potrebu poskytnutia rýchlej a účinnej ochrany práv, ktoré majú byť predmetom vydaného neodkladného opatrenia.

10. Z uvedeného je zjavné, že v štádiu nariadenia neodkladného opatrenia nemohol súd vzhľadom na krátke zákonné lehoty vykonávať dokazovanie a overovať všetky relevantné skutočnosti namietané stranami. Pri posudzovaní dôvodnosti postupu podľa § 324 a nasl. CSP (predtým § 74 a nasl. O.s.p.) postačuje len zistenie, že osvedčované skutočnosti dosahujú takú mieru pravdepodobnosti, že je nevyhnutné právne pomery riešiť nariadením neodkladného (predtým „predbežného“) opatrenia.

11. Z obsahu podaného návrhu vyplynulo, že žalobkyňa žiadala poskytnutie predbežnej súdnej ochrany z dôvodu vykonávania zrážok zo mzdy, ktoré boli podľa jej názoru realizované nad rámec skutočného nároku žalovaného vyplývajúceho zo zmluvy o úvere uzavretej medzi stranami dňa 15.12.2008, č. 7104305. Poukazovala na absenciu niektorých podstatných náležitostí zmluvy, čo malo mať za následok, že úver bol bezúročný a bez poplatkov. V období od decembra 2013 do januára 2016 boli vykonané voči žalobkyni zrážky v celkovej sume 2.480,82 Eur; výška poskytnutého úveru bola 331,94 Eur a podľa zmluvy mala dlžníčka vrátiť 621,39 Eur. K návrhu bolo pripojené aj potvrdenie zamestnávateľa žalobkyne o výške zrazených finančných prostriedkov vzťahujúcim sa k variabilnému symbolu „87104305“ (teda zodpovedajúcemu dotknutej úverovej zmluve, keďže dané číslo sa uvádza v dohode o zrážkach zo mzdy uzavretej v spojitosti s úverovou zmluvou medzi stranami).

12. Krajský súd súhlasil s posúdením súdu prvej inštancie, ktorý konštatoval nebezpečenstvo hrozacej ujmy (podľa aktuálnej terminológie Civilného sporového poriadku má ísť o „potrebu bezodkladnej úpravy pomerov“) na strane žalobkyne, ktorej majetkové práva môžu byť dotknuté ďalším vykonávaním zrážok zo mzdy. Uvedený záver samozrejme pre konštatovanie potreby nariadenia neodkladného opatrenia nestačí; súd musel skúmať pravdepodobnosť (osvedčenie) uplatneného nároku, ktorého ochrany sa žalobkyňa domáhala.

13. Z obsahu predloženej úverovej zmluvy uzavretej medzi stranami je zjavné, že žalovaný poskytol žalobkyni úver vo výške 331,94 Eur, pričom vrátených malo byť 621,39 Eur. Vychádzajúc z uvedených súm potom krajskému súdu nebolo jasné, z akého právneho dôvodu prijal žalovaný od dlžníčky sumu až vo výške 2.480,82 Eur a ďalej malo byť zrážaných 1.075,61 Eur. Deklarované sumy sa týkali konkrétnej zmluvy s individuálne určeným číslom, z čoho odvolací súd vyvodil, že tieto nemohli byť spojené s nejakým ďalším úverovým vzťahom.

14. Z ustálenej judikatúry súdov Slovenskej republiky je pritom známy prístup k hodnoteniu spotrebiteľských úverových vzťahov, kedy súdy prísne posudzujú primeranosť odplaty za poskytnuté finančné prostriedky. V danom štádiu konania odvolací súd nemohol detailne skúmať podstatu právneho vzťahu žalobkyne a žalovaného a ani nemienil a priori spochybňovať možnosť zabezpečenia záväzku prostredníctvom inštitútu dohody o zrážkach zo mzdy, avšak výšku finančných prostriedkov doposiaľ prijatých zo strany žalovaného na základe zmluvy, neprimerane prevyšujúcich istinu úveru kvalifikoval ako opodstatňujúcu poskytnutie predbežnej súdnej ochrany žalobkyni.

15. Okresný súd náležite poukázal aj na exekučné konanie, v ktorom mienil žalovaný dosiahnuť uspokojenie svojej pohľadávky zo zmluvy o úvere č. 7104305, a v ktorom exekučný súd prejudiciálne posúdil poskytnutý úver ako bezúročný a bez poplatkov (uznesenie Okresného súdu Liptovský Mikuláš

č. k. 7Er/1090/2010-14 zo dňa 3.12.2010). Uvedená skutočnosť len podporuje správnosť postupu súdu prvej inštancie pri poskytnutí predbežnej ochrany žalobkyni.

16. Pre úplnosť krajský súd dodáva, že aktuálne prebieha na Okresnom súde Liptovský Mikuláš konanie vo veci samej, čo bolo potvrdené pracovníčkou tohto súdu pri telefonickom kontakte.

17. O náhrade trov konania bude rozhodnuté v súvislosti s rozhodnutím o veci samej.

18. Rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 za, 0 proti.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1 a 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 CSP).